

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

11.01.2019 г.

Асоциацията на индустриалния капитал в България в медиите

[Списание „Икономист“](#)

✓ **Председателят на АИКБ: Ситуацията с тока е бедствена**

Васил Велев обяви, че за два месеца цената на електроенергията е скочила с 50%

Борсовата цена на тока, на която купуват електроенергия фирмите, скочи рязко в понеделник. Търговията на платформата "Ден напред" приключи при цена 207.02 лв./МВтч базова мощност, което е с над 50% повече от средните стойности на сделките от 1 до 7 януари, когато нивата бяха 134.5 лв./МВтч.

Постигнатото е и много над нивата от последните десет дни на декември - 78 лв./МВтч. Рекорд обаче няма, тъй като на 3 декември 2018 г. бе постигната средна стойност от 207.21 лв. за мегаватчас.

Според председателя на Асоциацията на индустриалния капитал в България Васил Велев категорично става дума за манипулация на пазара за електроенергия.

"Цената на електроенергията на свободния пазар се повиши с над 50% за последните 2 месеца. Няма такъв ръст на цените в пазарите около нас. Ненормално е цената на борсата да е по-висока от цените на борсите в другите страни. Ситуацията е ненормална и не може да се обясни с ръста на CO2 емисиите. Тази цена е резултат от недобре функциониращи институции. Според министъра на енергетиката това е напълно нормално", обясни експертът в "Денят ON AIR".

По думите му е имало срещи с министъра на енергетиката, с премиера и вицепремиера, с комисията в НС по енергетика, но никой не предприема нищо.

"Ситуацията е извънредна, сравнима е с бедствие. Цените не са нормални и трябва да се вземат мерки. Ако ситуацията не се промени, напълно е възможно фирми да фалират, да поскъпнат множество стоки и услуги с между 2 и 5%. Планираната цена за утре е 183 лв. за мегаватчас", допълни Велев.

Той е категоричен, че няма ръст в потреблението, а даже има спад с 3%.

[Infostock.bg](#)

✓ **Ще паднат ли рестрикциите на пазара на горива?**

Под претекст, че няма време за разработване на подзаконовни нормативни актове по силата на Закона за административното регулиране на икономическите дейности, свързани с нефт и продукти от нефтен производ (ЗАРИСНП), известен повече като Закона за горивата, които трябва да влязат в сила на 29 януари, на заседанието си в сряда Министерският съвет прие законопроект за изменение на ЗАРИСНП.

Целта е с измененията да се удължи срокът на влизане в сила на законовите разпоредби шест месеца по-късно или от 1 юли 2019 г.

В мотивите е записано, че със законодателната промяна ще се даде и яснота по отношение на срока за издаване на предвидената в него наредба, с която ще се определят редът и условията за водене на регистър на лицата, осъществяващи икономически дейности, свързани с нефт и продукти от нефтен производ.

Проблемът със Закона за горивата, наричан често като най-лобисткия в българското законодателство, според юристи, е, че налага множество по-високи изисквания и рестрикции за търговия с горива, които според протестиращите ще доведат до масови фалити на малки дистрибутори и са лобистки в полза на "Лукойл" и големите търговски вериги.

Заканата за масови протести

от собствениците на малки бензиностанции и превозвачи на горива всъщност е истинският повод за бързата реакция на правителството. Най-вероятно също толкова бърза ще е и реакцията на Народното събрание, тъй като ЗАРИСНП влиза в сила на 29 януари. Не е изключено заедно с промяна на срока на действие на закона, да бъдат промени и други текстове, определяни като рестриktivни.

Преди това Националното сдружение на търговците и превозвачите на горива потърси подкрепа от президента, омбудсмана, депутати, които да съдействат за отлагането на закона, тъй като според юристите на браншовата организация има допуснати 35 нарушения на българското и европейското законодателство, за което е сезирана и Европейската комисия.

Първата подкрепа за малките търговци и превозвачи дойде от омбудсманът Мая Манолова, която поиска намесата на Конституционния съд, тъй като приетият през юли Закон за горивата нарушава няколко разпоредби от Конституцията.

Рестрикции без обосновка

Поради ограничените си правомощия да атакува законови нарушения само в случаите, когато се нарушават права и свободи на гражданите, омбудсманът атакува 17 нарушения.

В мотивите към жалбата си Манолова пише, че пречките пред стопанската дейност на малкия бизнес в сектора в крайна сметка засягат правата на гражданите като потребители.

Рестрикции без обосновка, така определя заложените в закона ограничения Манолова и дава конкретни примери: „В закона са заложили непосилни изисквания за висок уставен капитал - 20 000 лв. за малка бензиностанция, 1 000 000 лв. за условно наречения "търговец на едро", абсурдни изисквания за големина на складовете, за вместимост на съдовете, за брой бутилки за втечен газ. Това е закон, който притиска в ъгъла малките търговци на горива."

В жалбата си до Конституционния съд омбудсманът пише, че „с поставянето на трудно изпълними и несъразмерно високи във финансово изражение прагове и изисквания под формата на рестрикции при административното регулиране на дейностите, свързани с нефт и продукти от нефтен произход, законодателят на практика ограничава кръга от икономически субекти, които могат да извършват тези дейности и по такъв начин „естествено" се създават условия за ограничаване на конкуренцията и за монополизъм".

Манолова е категорична, че промените ще доведат до увеличение на цената на горивата, както и че ще се затрудни достъпа на българските граждани в малките и отдалечени населени места, тъй като големите вериги нямат икономически интерес да правят там свои обекти.

Как реагира бизнесът

Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) разпространи във вторник отрицателно становище по проекта за Наредба за реда и условията за водене на регистър на лицата, осъществяващи икономически дейности, свързани с нефт и продукти от нефтен произход, изготвен и публикуван за обществено обсъждане в изпълнение на Закона за горивата.

В адресирания до министъра на икономиката Емил Караниколов документ, се казва, че най-целесъобразно би било както отлагането на проекта за наредба, така и отлагането на влизането в сила на самия Закон за административното регулиране на икономически дейности, свързани с нефт и продукти от нефтен произход, а като аргумент работодателската организация посочва „спорния характер на редица норми и тяхното отражение върху бизнеса с горива".

Ограничаването на сивата икономика няма да се постигне "с ограничаване на реалната конкуренция от каквото са сериозно обезпокоени множество оператори в бранша", пише още в становището.

От АИКБ са категорични, че законът противоречи на конституцията по отношение на свободната стопанска инициатива, създаването и гарантирането на еднакви правни условия за стопанска дейност, предотвратяването на злоупотребата с монополизма, нелоялната конкуренция, защитата на потребителите, инвестициите и стопанската дейност. От работодателската организация са категорични, че проектът за наредба нарушава редица норми на правото на ЕС.

От Българската стопанска камара обаче са на коренно противоположна позиция. В разпространено отворено писмо от работодателската организация се противопоставя категорично на предлаганото от Министерския съвет отлагане с 6 месеца на влизането в сила на Закона за административното регулиране на икономическите дейности, свързани с нефт и продукти от нефтен произход.

Според БСК, подобно действие би било пореден удар върху законността и прилагането на ефективни мерки за борба със сивата икономика и контрабандата. Развитието на икономиката в една държава се случва преди всичко благодарение на предприемачите, а те работят успешно само в условията на спокойна и предвидима бизнес среда.

"За съжаление, у нас са налице непрекъснати промени в законодателството, което генерира нестабилност и невъзможност за дългосрочно планиране на стопанската дейност", подчертават от БСК.

От там с изключително притеснение отбелязват, че през последните години се наложи практиката на приемане, отмяна или отложено действие на закони под уличен или лобистки натиск. "Аналогичен подход като този по ЗАРИСНП беше приложен и по отношение на влизането в сила на определянето на такса „битови отпадъци" на база количество, а не съобразно стойността на имотите или активите", припомнят от БСК.

Ще има ли санкции от Брюксел

Според Националното сдружение на търговците и превозвачите на горива в Закона има 35 нарушения на българското и европейското законодателство, поради което още през есента на миналата година е изпратена жалба до Европейската комисия. От бранша са получили уверение от Брюксел, че ще бъде разгледана жалбата и ще има реакция. От сдружението на малките търговци твърдят, че приетите текстове с мотива, че основната цел на Закона е борбата със сивия сектор на пазара на горива, не отговарят на истината. Законът, според малките търговци, бил крайната цел на големите компании от Българската петролна и газова асоциация начело с "Лукойл България", да оставят на пазара само големите играчи. Затова и се надяват на реакция от Брюксел.

Казусът с фермерите беше изчистен преди законът да бъде приет

След първото четене на Закона за горивата, депутатите приеха задължителна регистрация на земеделските производители като търговци на горива, тъй като осигуряват временни пунктове за зареждане на селскостопанските машини на полето или малки ведомствени бензиностанции. Щом разбраха това, фермерите се заканиха да блокират основни пътни артерии, за да покажат какво ще се случи, ако всички комбайни и друга селскостопанска техника тръгне да зарежда гориво по бензиностанциите.

Както стана напоследък практика при закани за протести премиерът да се намесва и да влиза в ролята на арбитър, за да потули напрежението, така и по казуса със земеделските производители се намеси Бойко Борисов. На 2 април той проведе едновременно среща със земеделски производители, на която присъстваха земеделският министър Румен Порожанов (който обяви официално, че подкрепя фермерите) и вносителят на промените в Закона за горивата Емил Димитров-Ревизоро. По настояване на Борисов в Закона за второ четене земеделските производители няма да бъдат вписвани като търговци, а като потребители на гориво. „На пръв поглед малка промяна, но пък водеща до доста промени в работата на земеделците", подчерта Порожанов след срещата.

В противен случай, законът щеше да натовари финансово фермерите, тъй като нормативният акт предвиждаше регистрация в Министерството на икономиката на всички търговци на горива, а за да влязат в регистъра, компаниите ще трябва да имат доказан висок уставен капитал (от 20 хил. лв., за търговци на дребно, до не по-малък от 1 млн. лв. за веригите бензиностанции и производителите и търговци, които поддържат данъчни складове за горива) и съответните банкови гаранции.

След срещата вносителят на законопроекта Емил Димитров-Ревизоро каза пред журналисти, че лично ще внесе за промени между първо и второ четене всички ангажименти, поети към земеделците от премиера, така че те да могат да продължат да зареждат земеделската си техника от ведомствени бензиностанции.

Други браншове, също бяха против

Освен земеделските производители, и други браншове бяха против подготвяните промени в сектора на горивата. Тогава от Сдружението на търговците на горива съобщиха, че членовете на Българската петролна и газова асоциация "искат чрез административно регулиране да прекроят пазара на горива в полза на фирмените си интереси, като изхвърлят от него стотици малки и средни фирми".

Асоциацията на производителите, разпространителите и потребителите на бутилиран пропан-бутан пък предупреди, че ако се приемат корекции, 95% от фирмите в този сектор ще трябва да преустановят дейност, а това би засегнало повече от 100 хил. домакинства и над 80% от ресторантьорския бизнес.

Министерски пируети

Негативната си оценка за законопроекта преди първото четене заявиха три министерства - на икономиката, на финансите и на земеделието. По време на дебатите в парламентарната комисия за борба с контрабандата преди законопроектът да бъде внесен за обсъждане и гласуване на първо четене в пленарна зала, две от ведомствата са променили становищата си - Министерството на икономиката на Емил Караниколов и на земеделието, храните и горите на Румен Порожнов. Двете ведомства са изтеглили първоначалните си негативни мнения и са внесли нови, с което „подкрепят необходимостта от приемането на секторен закон".

Само Министерството на финансите запази позицията си против законопроекта.

Важни обществено-икономически и политически теми

Дневник

✓ Новият парламентарен сезон: избори, изстребител и още скандали

Промени в изборните правила четири месеца преди евровота, решение за започване на преговори със САЩ за купуване на изстребител F-16, засилване на противопоставянията между политическите опоненти с приближаването на изборите - това предстои през новата сесия на 44-ото Народно събрание, която започва днес. Заради гласуванията на поправките в Изборния кодекс и сделката за бойните самолети е възможно ново обтягане на отношенията в коалицията ГЕРБ - "Обединени патриоти". Покрай предстоящите избори скандалите в малката коалиция също се очаква да растат.

Традиционно парламентарният сезон днес ще бъде отрит с декларации от председателите на парламентарните групи. Очаква се ГЕРБ да отчете стабилност и икономически растеж и да се обяви за пълен мандат на кабинета "Борисов 3" и победа на европейските и местните избори. БСП ще повтори, че е алтернатива, и ще поиска промяна чрез предсрочни парламентарни избори тази година. ДПС отново ще настоява за изваждане на "патриотите" от властта и за управление на страната по програмни приоритети. "Обединените патриоти" ще засилят "патриотичното" говорене с цел печелене на подкрепа на предстоящите избори, макар и да изглежда, че няма да се явят заедно, а "Воля" ще изтъква как е единствената партия, която не била във властта.

Днес се очаква бившият министър за европредседателството Лиляна Павлова да се върне в парламента като депутат от ГЕРБ. След декларациите ще има парламентарен контрол, в който участие ще вземат вицепремиерите Томислав Дончев и Красимир Каракачанов и министрите Нено Димов, Красимир Вълчев, Кирил Ананиев и Теменужка Петкова.

ДПС с решаващ глас за изстребителите

Следващата седмица за обсъждане в парламента ще влезе предложението на Министерския съвет страната ни да започне преговори със САЩ за купуването на осем изстребителя F-16, чиято цена се очаква да надвиши първоначално планираните разходи от 1.8 млрд. лв. БСП вече обяви, че няма да подкрепи решението, тъй като на практика доставчикът щял да променя параметрите на сделката постфактум. Президентът Румен Радев определи процедурата като удар срещу България.

За решението за изстребителите ГЕРБ най-вероятно няма да може да разчита на подкрепата на депутатите от "Атака" и "Воля", които по принцип гласуват за правителствените предложения. Председателят на "Воля" Веселин Марешки даже обяви, че ще настоява за оставката на военния министър Красимир Каракачанов. Лидерът на НФСБ Валери Симеонов поиска нов конкурс за купуване на бойни самолети. Така решаващо ще е поведението на депутатите от ДПС, чиято парламентарна група тепърва ще обсъжда решението, но по неофициална информация вероятно ще го подкрепи.

Предстоят противоречия за правилата за гласуване

Предизборно напрежение в управляващата коалиция ГЕРБ - "Обединени патриоти" се очаква при окончателното приемане на промените в Изборния кодекс, което предстои до края на януари. Причината е намерението на ГЕРБ да се откаже от отпадането на номерата пред партиите и коалициите в бюлетината - промяна, за която настояват "патриотите" и която е най-силно критикувана от ДПС.

За европейските избори ще бъде променен обхватът на машинното гласуване, а електронното ще отпадне. Все още не е обявено кога ще бъде сменен и съставът на Централната изборителна комисия, чийто мандат изтича преди вота.

С приближаването на официалната предизборна кампания ще се засили конфронтацията между политическите опоненти. Спорове се очакват и в коалицията "Обединени патриоти", партиите от която най-вероятно ще се явят в други конфигурации на евровета, тъй като не могат да се разберат за водача на листата.

✓ От 2020 г. данъчните ще попълват декларациите на физическите лица

През 2020 г. приходната администрация предвижда данъчните декларации за физически лица да бъдат предварително попълнени като гражданите ще трябва да дописват само извънредни доходи, като например от продажба на ценни книжа. Това обяви говорителят на Националната агенция за приходите Росен Бъчваров, цитиран от агенция "Фокус".

Той посочи, че вече има законодателна промяна, която дава право на НАП да събира информация от работодателите. "Това ще става с допълнителен формуляр по отношение на доходите. Това ще се случи през февруари 2020 г. и така НАП по предварителни данни ще може да създаде декларации. И така човек ще може да види това със своя персонален код", заяви той и посочи, че това допълнително ще облекчи процедурите по подаване на декларации.

От думите му се разбира, че агенцията вече ще има техническа възможност да осигури този начин на деклариране. Предвижда се хората, които имат електронен подпис или ПИК да могат електронно да изтеглят попълнения вече формуляр с известната на данъчните информация - трудови и други доходи. Хората ще сверяват данните и ще добавят информация при необходимост.

Повече подробности данъчните ще оповестят на по-късен етап.

В първите минути на началото на данъчна кампания 2019 г. има 90 подадени декларации. Данъчната кампания обаче започва официално днес. Срокът за подаване на декларации за доходи през 2018 г. е до 30 април, като подаването може да бъде извършено в офисите, по пощата и по електронен път.

Насърчаваме клиентите да подават декларации по електронен път, тъй като това е по-лесният, по-бързият и по-сигурният начин. Отделно, ако се подаде декларацията по електронен път, може да се ползва отстъпка от 5%, но тя не може да е повече от 500 лв. и трябва да бъде изплатена до 31 януари, обясни Боряна Георгиева, директор на дирекция "Обслужване" в НАП.

Тя посочи, че офисите на агенцията през цялата кампания ще работят на плаващо работно време, а в последните дни при необходимост – с удължено. По думите ѝ формулярите на декларациите ги има във всички офиси, както и на страницата на НАП в интернет.

Георгиева напомни, че хората, които искат да ползват данъчни облекчения към момента на подаването на декларация не трябва да имат задължения. За облекчението, което е за млади семейства, може да не се подава документ от единия съпруг, а за облекчението, което е за деца, е в размер на 200 лв. за едно дете, 400 лв. за две деца и 600 лв. за три или четири деца, а за деца с увреждания – до 2 хил. лв. Там също няма да е нужно да се иска документ от единия родител, обясни експертът. Новото от тази година е, че ако на единия родител не му достига доход, може да се възползва и от дохода на другия родител, за да може да ползва цялото облекчение.

За миналата година са подадени около 6 хил. данъчни декларации от физически лица, като 34% от тях са подадени по електронен път, показват данните на НАП.

През кампания 2019 г. предлагаме 100 електронни услуги напълно безплатно. Те могат да се използват с ПИК, който се издава безплатно и дава достъп до тях, заяви Бъчваров. "Имаме амбиции за тази година всяка втора декларация да бъде подадена онлайн, защото така е по-бързо и по-сигурно", заяви Бъчваров. Той посочи, че тенденцията е за трайно намаляване на случаите с неподадена данъчна декларация от физически лица.

✓ Руската централна банка е прехвърлила активи за над \$100 млрд. в евро, юани и йени

Руската централна банка обяви с половин година географската и валутна структура на резервите си и данните сочат, че златновалутните резерви на институцията за пръв път от много години са предимно в евро, а не в долари, пише РБК.

Освен това само за второто тримесечие активи за над 100 млрд. долара са обменени в евро, юани и йени. Резервите в долари за този период са намалели със 100 млрд. (и сега са около 100 млрд.). Тези в евро са се увеличили със стойност, еквивалентна на 44 млрд. долара (до 102 млрд. долара), а тези в юани - с 23 млрд. долара (до 67 млрд. долара). В резервите в йени няма промяна (стойността им остава равна на 20.6 млрд. долара).

През април и май Русия осъществи безпрецедентна разпродажба на държавни облигации на САЩ и за два месеца се избави от ценни книжа за 81 млрд. долара и тази сума е включена в сметките. Решението, което стана известно от данни на американското министерство на финансите, бе взето след санкциите срещу руските милиардери Олег Дерипаска и Виктор Векселберг. Тогава РБК отбелязва, че Кремъл и правителството разглеждат различни сценарии на санкциите и дори възможността за изключване на Русия от международната банкова система SWIFT.

Николай Трошин, експерт от Центъра за икономически изследвания към института РИСИ (оглавяван до 2017 г. от известния в България Леонид Решетников), твърди, че това е застраховка срещу заплахите, свързани с действия на американския Федерален резерв и "конфликтната" политика на САЩ, застрашаваща "стабилността" на валутата. От друга страна, руският президент Владимир Путин многократно е заявявал, че Русия е принудена да предприеме "дедоларизация" заради санкциите и събитията на финансовите пазари миналата година.

Русия говори за "дедоларизация" от началото на лятото на фона на срив на курса на рублата, която освен на цените на петрола реагира и на очакването на нови санкции срещу страната. По темата наскоро говориха финансовият министър Антон Силуанов и икономическият Максим Орешкин. Според тях Русия може да пострада, ако САЩ въведат нови санкции и блокират руски сметки в американски банки и така се окажат засегнати и резерви в долари, пише онлайн изданието "Лента.ру". Самият Путин коментира за пръв път темата на срещата в Йоханесбург.

[В. Банкеръ](#)

✓ ГЕРБ: Насочваме усилията си към Банковия съюз и чакалнята на еврозоната

Народното събрание откри зимния политически сезон. 176 депутати се регистрираха за първото заседание след зимната ваканция на парламента. Председателят Цвета Караянчева призова в годината на избори - вотовете за Европейски парламент и местна власт да се превърнат в спортменско състезание. По традиция заседанието са започна с декларации от председателите на петте парламентарни групи.

"Много ми се иска през идващите месеци прагматизмът в пленарната зала да заглуши популизма", посочи водачът на депутатите от ГЕРБ Цветан Цветанов. Още в началото той сякаш отхвърли възможността за предсрочни избори, отбелязвайки, че 2019 г. включва важни избори, първият от които е за Европейския парламент, а вторият - за местни органи на властта.

"Това гарантира интензивен политически дебат през цялата година, който би трябвало да стимулира законодателната активност на българския парламент и работата на всички държавни институции. Много ми се иска през идващите месеци прагматизмът в тази зала да заглуши популизма, а политическите аргументи да вземат връх над заклинанията. Сред нас има политици, които все още не разбират, че хората не приемат обидно кресливия им тон", отбеляза Цветанов.

За евроизборите ГЕРБ си поставят цел да вкарат в ЕП най-малко шестима депутати. "ГЕРБ се гордее с това, че е възприемана като най-европейската партия у нас. "Това твърдят близо половината българи в изследвания от декември 2018 г. БСП е определяна като категорично проевропейска партия едва от 11%. На този фон изглежда логично ръководството на БСП да си представя евровота главно като повод за премерване на силите между БСП и ГЕРБ и като оценка за управлението на ГЕРБ", добави Цветан Цветанов.

Той изтъкна, че ЕНП изпълнява обещанията си от 2014 г. – върнаха европейската икономика към растеж. Създадени са 12 милиона нови работни места. Безработицата е с най-ниските нива от 2008 година. От 2015 насам броят на незаконните имигранти е намалял с 90%.

Относно местните избори от управляващата партия има амбиция да се представи по-добре: "Сега ГЕРБ управлява 130 общини с население от 5 млн. и половина души. Искаме да погледнем с повече оптимизъм и към населените места, в които досега не сме печелили местен вот. Без колебание ще номинираме сегашните ни кметове, които са възприемани като успешни"

Цветанов обеща, че ГЕРБ ще започне дебат за Изборния кодекс, за електронното гласуване, за електронно правосъдие. "През 2019 г. насочваме усилията си към присъединяване на страната ни към ERM II и Банковия съюз", отбеляза той.

Ще се приеме нов закон за ВиК. Общо 1.35 млрд. лв. за инвестиции във ВиК структурата ще получат 14 ВиК оператора. От ГЕРБ възнамеряват да завършим и изграждането на отсечката Ябланица - Боаза от магистрала "Хемус" и ще се сключи договор за изграждането на АМ Струма през Кресненското дефиле, обяви Цветан Цветанов.

[Дарик](#)

✓ Румен Радев подкрепи българските превозвачи в писмо до председателя на ЕП

Държавният глава Румен Радев изпрати писмо до председателя на Европейския парламент Антонио Таяни по повод проблемите с т.нар. пакет Мобилност 1.

"Пакетът Мобилност 1 и измененията на съществуващите директиви и регламенти предизвикаха бурни реакции през изминалата година. Дискусии се водиха както на ниво засегнати държави членки, така и на ниво Европейска комисия, Европейски парламент и Съвет на ЕС. Предложените към днешна дата за гласуване текстове са несправедливи за България. Предвидените законодателни промени са в разрез с устоите на единния европейски пазар и нарушават принципите за свободното движение на стоки, хора, услуги и капитали в рамките на Общността", заявява в писмото си до Антонио Таяни българският президент.

В писмото си държавният глава заявява, че застава зад исканията на българските автомобилните превозвачи. "Изразявам своята подкрепа към тяхната позиция. Справедливите им искания следва да бъдат разгледани, а внесените от българска страна законодателни предложения по Пакета Мобилност 1 - отчетени", категоричен е в писмото си президентът Радев.

Държавният глава изразява своята убеденост, че Пакетът Мобилност 1 ще бъде финализиран на основата на справедливи и балансиран решения, като се зачетат основните принципи на ЕС и правилното функциониране на Европейския вътрешен пазар.

[Investor.bg](#)

✓ Спорният пакет "Мобилност 1" се отлага за следващия Европарламент

Транспортната комисия на ЕП реши камионите да се връщат в страната на произход на всеки 4 седмици

Министърът на транспорта Росен Желязков зарадва българските и румънските превозвачи с новината, че нито един от трите доклада по пакета "Мобилност" няма да влезе в пленарна зала на Европейския парламент. Това означава, че лошата вест, която преди това смрази протестиращите, се отлага, пише Dnes.bg

„Заедно с вашата категорична подкрепа и справедливи искания два от докладите по пакета "Макрон" за командироването на шофьорите и за почивките в кабината не са приети, а третият доклад - за връщането на камиона на всеки 4 седмици, беше утвърден от транспортната комисия. Но решението ѝ противоречи на съвета на министрите. Към момента заради създалата се ситуация, която е безпрецедентна, трите доклада няма да влязат в пленарна зала“, обясни министърът.

Два от трите законопроекта, заложили в пакета „Мобилност“ не бяха приети от транспортната комисия. По този начин гласуването на пакета няма как да влезе в пленарна зала на Европейския парламент, обясни пред Bloomberg TV Bulgaria Йордан Арабаджиев, изпълнителен директор на Съюза на международните превозвачи.

Според Арабаджиев усилената работа на нашите евродепутати и министъра на транспорта Росен Желязков в последните дни е успяла да обърне резултата.

След промените пакет „Мобилност“ ще се разглежда евентуално вече от следващия Европейски парламент, добави още Арабаджиев.

Той призова за много активна роля на правителство и евродепутати, които още от самото начало на промените да се борят за българския национален интерес.

Според евродепутата Петър Курумбашев положението с Европейския съюз е "Сит на гладен не вярва".

"Няма да приемем и да допуснем огромни сектори от българската икономика да бъдат откъснати", заяви и лидерът на ПЕС Сергей Станишев, цитиран от "24 часа".

Евродепутатът от ГЕРБ Андрей Новаков приветства множеството с думите: "Вие извоювахте тази победа, вие ни помогнахте".

По-рано вчера беше съобщено, че комисията по транспорт в Европейския парламент не е приела важните за България искания, свързани с международните превози, тя отхвърлила поискания от България компромисен вариант по пакета "Мобилност".

Гласуването стана на фона на протест на българските превозвачи в Брюксел срещу плана "Макрон". Според бранша приемането им въвежда двойни стандарти, които застрашават транспортния бизнес у нас. Стотици протестиращи се събраха в центъра на белгийската столица, за да изкажат недоволството си. В протеста се включиха и колеги на българските превозвачи от Румъния и Полша.

Опитът от страна на ЕК и група държави членки да прокарат явно протекционистки мерки постига единствено разделение. Този опит беше на път да постави началото на края на Европейския съюз, но не успя, посочва се в обща позиция на българските представители в Европейския парламент след проведеното гласуване в Комисията по транспорт и туризъм по Пакет „Мобилност“.

Ние не допуснахме Комисията по транспорт да приеме цялостно решение по Пакета „Мобилност“. За нас е недопустимо при положение, че са отхвърлени две от трите предложения, този въпрос да се поставя на разглеждане в пленарна зала. Очакваме всички институции в България да продължат своите усилия в подкрепа в тази битка за отстояване на нашите национални интереси, пише в позицията.

„Единният пазар трябва да остане отворен, но без социален дъмпинг в ЕС“ – така защити законодателните промени, станали известни като Пакета „Макрон“, германският евродепутат Исмаил Ертуг.

Той посочи пред БНР, че източноевропейските компании работят за три пъти по-ниско заплащане спрямо западните.

„Трябва да се борите за правата на вашите водачи, а не да ограничавате заплащането за вашите фирми. Трябва да направим нещата по-справедливи и вашите шофьори да имат по-достоеен живот. Недостигът на шофьори се дължи на лошите условия“, смята той.

Той защити предложението за връщане на камионите на четири седмици в страната на регистрация и нощувки извън кабината.

„Дневната почивка трябва да е в кабината, но не и редовната от 45 ч. заради липсата на медицинско оборудване и условията за водачите. Има червени линии, когато хората трябва да почиват, те трябва да излязат от работното място, което важи и за останалите страни по света“, каза евродепутатът, но призна, че ще има и затруднения, ако шофьорът трябва да остави камиона и да пътува 50 км до най-близкия хотел.

✓ Средствата по de minimis ще бъдат изплатени на пчеларите до края на февруари

Бюджетът на помощта е 3 500 000 лева

От 4 до 28 февруари ще бъдат изплатени средствата на пчеларите по държавната помощ de minimis. Това е решил УС на Държавен фонд "Земеделие" на първото си за годината редовно заседание днес, съобщи Министерството на земеделието, храните и горите.

Бюджетът на помощта е 3 500 000 лева. Приемът е отворен от 17 декември 2018 г. и ще продължи до 15 януари 2019 г.

Помощта е част от годишния разход за подхранване на пчелно семейство и се предоставя с цел компенсиране на разходите за извършеното зазимяване, както и за справяне с последствията от неблагоприятните климатични условия, довели до ниски добиви на пчелен мед.

Общият размер на подпомагането за един земеделски стопанин не може да надхвърля левовата равностойност на 15 000 евро (29,337 хил. лв.) за период от три данъчни години (2016 г. - 2018 г.).

Размерът за подпомагане на пчелно семейство ще бъде определен след приема на заявления за кандидатстване за помощта.

Подпомагат се пчелари, които притежават минимум 20 пчелни семейства и през 2018 г. са реализирали качествен пчелен мед в съответствие със Закона за пчеларството и Наредбата за изискванията към пчелния мед, предназначен за консумация от човека.

Помощта се предоставя на земеделски стопани, занимаващи се с първично производство на селскостопанска продукция - физически лица, еднолични търговци, юридически лица и кооперации, отглеждащи пчелни семейства, които са регистрирани като земеделски стопани по реда на Наредба нр. 3 от 1999 година.

News.bg

✓ **Искат прокуратурата да провери цените на Гражданската отговорност**

От политическа партия "Волт" настояват изпълнителната власт да обясни на обществото защо цената на застраховката "Гражданска отговорност" не намалява, след като обезщетенията за широкия кръг от близки на пострадали при катастрофи беше фиксирана до 5000 лв. чрез закон.

Това заяви лидерът на "Волт" Настимир Ананиев пред БНР.

По думите му промените, които бяха гласувани в парламента, би трябвало да намалят цената на застраховката с поне 100 лв. Това обаче така и не се случи, което налага намесата на Комисията за финансов надзор, категоричен е председателят на единствената паневропейска партия в България.

Той иска прозрачност в изразходването на парите, които се събират от "Гражданска отговорност", тъй като тя е задължителна за всички собствениците на автомобили. Тази прозрачност да е гарантирана от правителството.

Припомняме, Ананиев бе председател на транспортната комисия в 43-то Народно събрание от квотата на Реформаторския блок.

Целта на всеки бизнес е да бъде печеливш, призна той.

Според Ананиев България е проспала срока за защита на българските интереси по пакета "Мобилност". Това е станало за сметка на по-добър доклад от Еврокомисията и вечните обещания за Шенген.

Относно фалстарта на електронните винетки Ананиев настоява Прокуратурата да се самосезира заради оцеляването на държавата с между 10 и 30 млн. лв.

✓ **АДФИ провери над 300 обществени поръчки**

Агенцията за държавна финансова инспекция (АДФИ) провери 342 обществени поръчки в периода октомври - декември 2018 г. Стойността на обществените поръчки е 339 254 437 лв.

Общата стойност на проверените обществени поръчки през четвъртото тримесечие на миналата година е по-голяма със 70 847 968 лв. в сравнение с предходното.

От агенцията съобщават, че за четвъртото тримесечие на 2018 г. са приключили 122 финансови инспекции, като 82 от тях са проведени в общини.

За последното тримесечие на миналата година АДФИ е проверила още 1 136 договора за 286 130 606 лв.

В рамките на проверките са възстановени щети за 226 051 лв., което е с около една трета повече от предходното тримесечие.

При инспекциите се констатираха 52 случая на непроведени или неоснователно проведени обществени поръчки на обща стойност 11 005 813 лв. Съставени са 10 акта за начет и 247 акта за установяване на административни нарушения.

Финансовите инспектори са идентифицирали и 23 "индикатора за измама".

[БНР](http://BNR)

✓ **Положителна оценка на възможностите пред предприемачите в България, сочи проучване**

Годишна анкета сред австрийските фирми за бизнес средата у нас дава положителна оценка на възможностите пред предприемачите в България. Една трета от представителите на австрийските компании споделят категорично позитивните си нагласи към условията в страната, но останалите две трети имат своите препоръки към правителството. Предимно към борбата с корупцията и престъпността, правната сигурност, намаляването на бюрокрацията и икономическата предвидимост. И тук най-големият проблем пред бизнеса се оказва работната ръка.

Австрия се нарежда на второ място сред чуждестранните инвеститори у нас, с директни инвестиции от 4 млрд. евро през 2017 година. Данните за 2018 година не са напълно обобщени, но е ясно, че за първите 9-месеца на годината, обменът на стоки и услуги общо е за повече от един млрд евро, а инвестициите - 62 млн. евро.

От Австрия в България внасяме предимно превозни средства, машини и лекарства, а от България към Австрия изнасяме - отново машини, облекло и спортно оборудване.

Александрос Вореопулос - представляващ австрийска фирма за производство на железопътни стрелки в България за цял свят разказа, че проблеми с персонала няма, работна сила има, защото е добре платена, но въпреки това от 20 години фирмата не успява да изгради силен екип в страната.

Липсата на квалифицирани кадри обаче е проблем за друга австрийска фирма в България. И това, че се налага буквално да строи улиците към своите бизнес имоти в София. Въпреки това, изпълнителният ѝ директор Антон Стойков е оптимист.

✓ **Подобрение на промишленото производство и на търговията на дребно през ноември при влошаване на строителството**

Проучване на Националния статистически институт (НСИ) за ноември 2018 година отчете подобрение на промишленото производство и на търговията на дребно при известно влошаване на продукцията в сектор "Строителство". Това сякаш е знак за известно ускоряване на икономическата експанзия в България през последното тримесечие на миналата година след малко по-ниския растеж, отчетен през третото тримесечие.

Индексът на промишленото производство в България, изчислен от сезонно изгладени данни, се повиши през ноември с 0,4% спрямо октомври, когато нарасна с 0,6 на сто. Това представлява подобрене на промишленото производство за втори пореден месец след слабостта, отчетена през периода юли - септември. На годишна база календарно изгладеният индекс на промишленото производство нарасна за втори пореден месец с 1,2% (спрямо ноември 2017-а), след като през септември отбеляза първо понижние от април насам, свивайки се с 0,4 на сто.

През ноември увеличение с цели 3,2% спрямо предходния месец е регистрирано в добивната промишленост, с 1,3% при производството и разпределението на електрическа и топлоенергия и с 0,3% в преработващата промишленост. На годишна база е отчетен ръст с 2,0% в преработващата промишленост, но спад с 2,6% в добивната промишленост и с 3,9% при производството и разпределението на електрическа и топлоенергия и газ.

В същото време индексът на НСИ за продукцията в сектор "Строителство" се понижи през ноември с 1,2%, парирайки част от солидния ръст с 3,3% през октомври, като продукцията от гражданското и инженерното строителство се понижи с 1,4%, а при сградното строителство – с 1,0%.

На годишна база строителната продукция през ноември се сви с 1,8% след повишение с 1,9% през октомври, излизайки на негативна територия за шести месец в рамките на изминалата година.

НСИ представи и своя последен доклад за търговията на дребно през единадесетия месец на 2018 година. През ноември оборотът в търговията на дребно, без търговията с автомобили и мотоциклети по съпоставими цени, нарасна с 0,8% на месечна база след повишение с 1,0% през октомври. Това представлява подобрене на продажбите на дребно за девети пореден месец. На годишна база растежът на търговския оборот се ускори през ноември до 6,5% от 5,0% през предходния месец.

Трябва да се има предвид, че в края на миналата година НСИ представи проучване, показващо известно влошаване на стопанската конюнктура през декември, като общият показател на бизнес климата в нашата страна се понижи с 0,5 пункта спрямо ноември, когато се повиши с 0,6 процентни пункта.

Взето заедно тези данни предполагат, че икономическата експанзия през последното за годината тримесечие може да се окаже на същата, или на малко по-висока предавка спрямо третото тримесечие, когато БВП на България нарасна на тримесечна база с 0,7% и на годишна база с 3,1% (след растеж през второто тримесечие съответно с 0,8% и с 3,5 на сто).

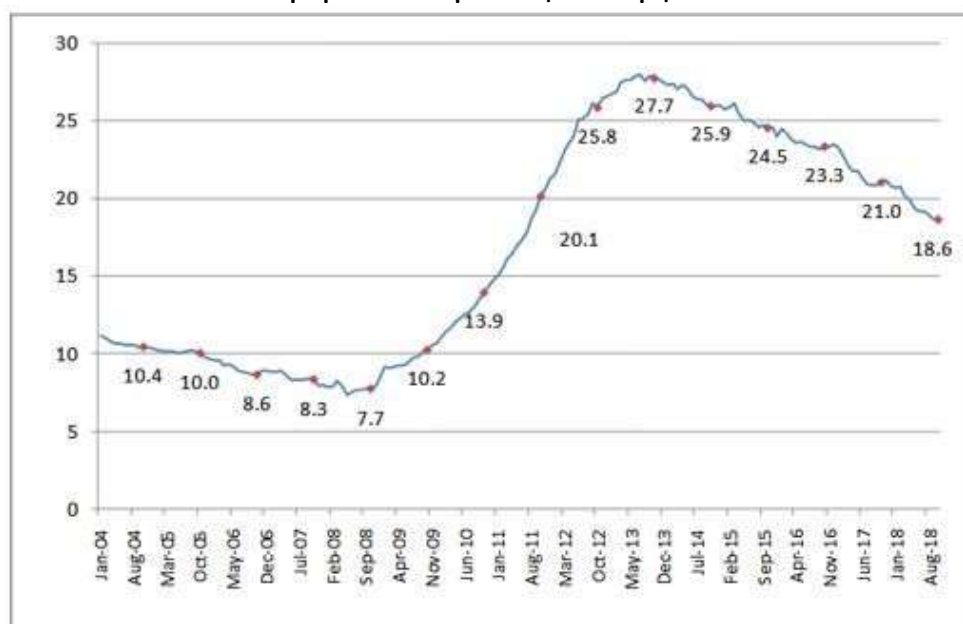
✓ Стабилизация на гръцката безработица през октомври в 7-годишно дъно от 18,6%

Нивото на безработица в Гърция стабилизира през октомври 2018-а в 7-годишното септемврийско дъно от 18,6% и остава далеч под нивото от 21,0% година по-рано (през октомври 2017 година). Въпреки че това е най-ниската безработица от юли 2011-а година насам, тя продължава да бъде повече от два пъти по-висока, отколкото средно й ниво в рамките на еврозоната, показват данни на официалната гръцка статистика Elstat.

Спрямо година по-рано броят на гърците, останали без работа, се понижи със 122 090 (спад с цели 12,2%) спрямо октомври 2017-а и с 11 374 (понижение с 1,3%) спрямо октомври 2018-а година, достигайки общо 875 997 безработни.

Въпреки понижаването на гръцката безработица до едно от най-ниски нива от седем години насам и под нейния рекорден връх от 27,9%, достигнат през септември 2013 година, тя продължава да бъде най-висока в целия ЕС, надвишавайки повече от двукратно нейното средно ниво в еврозоната през октомври от 8,0% (десетгодишно дъно).

Графика на безработицата в Гърция

В същото време броят на работещите гърци се повиши през миналия октомври със 78 040 на годишна база (увеличение с 2,1%), но спрямо октомври 2018-а се понижи с 30 283 (спад с 0,8%), достигайки 3,844 милиона.

Младежката безработица продължава да бъде много висока, макар че и тя бележи поредно понижние, като според Elstat безработицата сред младите гърци на възраст между 15 и 24 години е намаляла през октомври до 38,5% от 41,3% през

същия месец година по-рано. Безработицата сред жените също остава сравнително висока на ниво от 23,1% спрямо 15,0% сред мъжете.

Гръцките власти очакват нивото на безработица да се понижи през настоящата година до 18,2%, тъй като икономиката се възстановява, въз основа на заложените бюджетни цели за 2019 година.

✓ **БВП на Южна Корея е нараснал с 3,1 %, достига почти 30 000 долара на човек**

Икономиката на Южна Корея в края на 2107 е регистрирала рекордните за последните три години 3,1 % ръст, съобщава The Korea Herald, като се позовава на данни на централната банка.

Инвестициите в строителството са се увеличили със 7,6, а в средствата за производство – с 14,6 – рекорд за последните 7 години. Потребителските разходи са нараснали с 2,6 на сто, а държавните – с 3,4.

Износът, който дава почти половината от БВП, също се увеличил – с 1,9 %, а вносът регистрира ръст от 7 на сто.

Като тревожна тенденция се отчита спадът на БВП с 0,2 % в края на 2017 спрямо третото тримесечие на годината.

На глава от населението БВП на Южна Корея е нараснал със 7,5 и е достигнал 29 745 долара, като се очаква през 2018 да надхвърли 30 000 долара.

В момента само 9 държави в света с население над 20 милиона души имат БВП на глава от населението, който е по-висок от корейския, отбелязва The Korea Herald.

✓ **ЕЦБ предупреди за растящи икономически рискове, несигурност около Брекзит и търговското напрежение в световен план**

По време на последното за 2018 година заседание членовете на Европейската централна банка предупредиха за нарастващи икономически рискове и климат на "обща несигурност", въпреки че те продължиха с плановете за постепенно премахване на гигантската програма за закупуване на облигации в размер на 2,6 трлн. евро, показва стенограмата от проведеното на 12-и и 13-ти декември заседание.

Централните банкери предупредиха за многобройни фактори, влияещи върху икономическия растеж, стабилността на финансовите пазари и бизнес разходите, включително влошените очаквания за корпоративните приходи и търговските спорове на световно равнище. Протоколът от декемврийската среща на ЕЦБ, оповестен в четвъртък, разкри, че може би икономическите рискове сочат в посока надолу (за по-слабо от очакваното представяне на икономиката на еврозоната).

"Беше подчертано, че ситуацията остава крехка и нестабилна, тъй като рисковете могат бързо да наберат скорост или да се появят нови несигурности", се казва в протокола от декемврийското заседание, визирайки най-вече несигурността, свързана с Брекзит, със световната търговия и с волатилността на финансовите пазари.

Въпреки всички това, членовете на ЕЦБ решиха, че средносрочните перспективи за икономиката на еврозоната остават стабилни, като се имат предвид силният пазар на труда и нарастващите заплати. С оглед на това централната банка формализира взетото по-рано решение за преустановяване в края на 2018-а година на програмата за закупуване на облигации в размер на 2,5 трилиона евро, известна като "количествени улеснения".

[БНТ](#)

✓ **48% от българите ще гласуват на евроизборите, сочи проучване**

Според изследване на "Алфа Рисърч" към края на декември 48% от българите заявяват, че ще гласуват на евроизборите. Всеки втори или няма да гласува или все още не е решил как да постъпи. Изследването е национално представително и е проведено от 14 до 19 декември сред 1027 пълнолетни българи.

По-ниската активност води до сближаване на позициите между основните партии като за ГЕРБ заявяват, че ще гласуват 16% от всички избиратели, а за БСП - 14,9 на сто. ДПС се откроява като третия участник, който ще има сигурно представителство в Европейския парламент.

Подкрепа за движението заявяват 5,1 на сто от избирателите. "Обединените патриоти" получават 2,9 на сто от гласовете, което при избирателна активност 48 % ги поставя на границата, необходима за излъчване на евродепутат. "Демократична България" получава 2,7 % от гласовете.

През декември 2018 г. президентът Румен Радев запазва позитивен баланс в рейтинга си - 47% одобрение срещу 17 на сто неодобрение. При правителството одобрението е 17% срещу 45% неодобрение. От юни насам има обрат в персоналия рейтинг на премиера Бойко Борисов - 30% одобрение срещу 37 на сто неодобрение. Народното събрание събира само 8% подкрепа срещу 53% неодобрение на работата му.

✓ **Започна кампанията „Този път ще гласувам“**

Кампания цели да повиши избирателната активност у нас по време на евроизборите - платформата с име "Този път ще гласувам.бг", ще събира мотивирани мнения - защо е важно да гласуваме. Всеки може да участва, а регистрацията отнема минута.

Чрез кампанията си от Бюрото на Европейския парламент в България канят за партньори гражданите.

За да направим осъзнат и информиран избор за евродепутати - в тази кампания няма да говорят институциите. Думата ще имат тези, на които имаме доверие - близки и приятели.

На последния Европейски вот избирателната активност беше 42% средно за съюза, 35% за България и едва 30 на сто сред младите хора у нас. Затова от информационното бюро на Европейския парламент в България се обръщат първо към тях.

Теодор Стойчев, ръководител на Информационното бюро на Европейския парламент в България: В случая за европейските избори - да изберем каква Европа искаме в утрешния ден, какъв Европейски съюз искаме, защото очевидно след излизането на Великобритания, ЕС отново ще се промени, ще поеме някаква малко по-различна посока. Ако наистина

хората, които смятат, че ЕС е важен, които смятат, че е важно да се гласува на европейски избори, ги призоваваме да се запишат на платформата „този път ще гласувам“.

Калоян Симеонов, катедра Европеистика в СУ „Св. Климент Охридски“: Бъдещето на Евросъюза се определя сега. В момента времето е толкова динамично и ЕС наистина има много предизвикателства както вътре, така и извън него и затова е важно да се гласува.

Младите хора отчитат ползите от Евросъюза: да пътуват, да работят, да учат без ограничения. Да заминават, да се връщат. Екатерина Желязкова, студентка по Европеистика в СУ „Св. Климент Охридски“: На нас ни е дадено това право да гласуваме и трябва да се възползваме от него, за да не се възползва някой друг да представи своите ценности вместо нашите.

В платформата "този път ще гласувам" се въвежда само име, имейл и готово. Може да посочим и теми, които ни вълнуват, за да получаваме информация за тях.

✓ Отпадна забраната за движение на дребни преживни животни заради чумата

Отпадна строгата забрана за движение на дребни преживни животни и продукти от тях на територията на областите Ямбол, Бургас и Хасково. Тя беше наложена през октомври миналата година от Европейската комисия заради чума по дребните преживни животни.

Овце и кози от засегнатите райони вече могат да се транспортират в страната и чужбина, но след преглед и ветеринарно-медицинско свидетелство. Облекчаването на забраната е следствие на положителните резултати от направения анализ за спазването на наложените рестрикции.

✓ Доналд Тръмп анулира участието си в Световния икономически форум в Давос

Американският президент Доналд Тръмп обяви днес, че няма да участва в Световния икономически форум в Давос от 21 до 25 януари заради частичната парализа на федералната администрация в САЩ, предаде Франс прес.

„Заради неотстъпчивостта на демократите за сигурността на границите и важното значение на сигурността за нашата страна, при цялото си уважение отменям много важното си посещение в Давос, Швейцария, за Световния икономически форум“, написа в Туитър Тръмп.

По-рано президентът на САЩ похвали участието си в срещата на глобалния политически и икономически елит в швейцарския курорт миналата година, наричайки го „истински успех“. Той подчерта, че американската икономика е „невероятна“, и спомена за „много успехи“ в търговските преговори с Китай.

Федералната администрация в САЩ е парализирана частично вече 20 дни заради искането на Тръмп Конгресът да отпусне 5,7 млрд. долара за построяване на стена по границата с Мексико. Демократите, които след междинните избори през ноември контролират Камарата на представителите, отказват да деблокират пари за проекта, който определят като неморален и неефективен, припомня Франс прес.

Рекордът за най-продължително спиране на работа от федералната администрация е на път да падне. Сега той е 21 дни и датира от края на 1995 и началото на 1996 г., при управлението на президента Бил Клинтън.

Една продължителна парализа на федералната администрация би имала "осезаем ефект" върху американската икономика, предупреди днес президентът на Управлението за федерален резерв на САЩ Джероум Пауел, цитиран от Франс прес.

Агенцията отбелязва, че около 800 000 държавни служители технически са безработни или работят, без да получават заплата, а милиони други американци са косвено засегнати.

Като цяло тези парализи на федералната администрация, които станаха сравнително често явление през последните години, не продължават достатъчно дълго, за да дадат реално отражение върху икономиката, подчерта президентът на централната банка на САЩ.

Тръмп междуременно замина на посещение на границата с Мексико, по която иска да построи стена за спиране на притока на нелегални имигранти.

Президентът на САЩ не е взел решение дали да обяви национално извънредно положение, за да построи такава стена, каза вицепрезидентът Майк Пенс, цитиран от Асошиейтед прес.

В същото време Пенс увери, че Тръмп „ще постигне целта си по един или друг начин“ и призова демократите да договорят изход от кризата, като подчерта, че е време Конгресът да „си свърши работата“.

[В. Монитор](#)

✓ Липсват близо 200 лекари в спешните центрове

В София вместо 80 екипа работят само 14

Центровете за спешна медицинска помощ в страната работят с наполовина по-малко лекари от необходимото. Близо 200 са незаемите щатни бройки в тях, установи репортерска проверка на „Монитор“.

За град, като столицата трябва да имаме 80 екипи, но сформираме между 12 и 14, каза говорителят на ЦСМП за София – град и област Катя Сунгарска. 108 са свободните места за лекари там, 7 за фелдшери, 11 за медицински сестри, 21 за шофьори.

В Кюстендил, който е район с много отдалечени и трудно достъпни селца с по няколко обитатели, Центърът за спешна медицинска помощ е обявил в бюрото по труда 14 свободни места за лекари. в него, заедно с медицинските сестри, фелдшерите и шофьорите, работят 211 човека, казаха от там. С увеличението от миналата година запатите са относително добри - 1200 – 1340 лева, но заради напрегнатата работа и многото отговорности хората постъпват тук само в краен случай, коментираха от центъра.

В Търговище към момента има необходимост от петима лекари, съобщи директорът на ЦСМП в града д-р Янка Андреева. Общият брой на работещите медици и обслужващ персонал е 121 човека. Независимо, че заплатите се индексират и в последно време хората получават добри пари, няма много желаещи да работят при нас, тъй като графици са натоварени, работата е отговорна, коментира още д-р Андреева.

32 са лекарите в центъра в Добрич, общо работещите там са 184 човека. Те обслужват и отговарят и за филиалите в Балчик, Каварна, Тервен, Шабла и Генерал Тошево.

Свободните места за доктори са 10, каза шефът на ЦСМП в Добрич д-р Огнян Господинов. По думите му натовареността на професията е причина за незаетите щатове.

Тази причина за дефицита сподели и д-р Мая Рашева, директор на ЦСМП във Варна. Там към момента също имат 10 незаети места. Миналата година по това време те са били 14.

След като индексираха заплатите и облекчиха процедурата за специализации на младите лекари се увеличиха и кандидатите за работа в центъра. Само през 2018-а назначихме 20 току що дипломирали се колеги от Медицинския университет във Варна. Проблемът е, че заради неблагоприятните условия на труд те се задържат средно по една година и напускат при първа възможност, разказа д-р Мая Рашева. Според нея текучеството е по-голям проблем, отколкото незаетите щатни бройки.

✓ **Одобриха 5,5 млн. лв компенсация за зимните пръскания**

Управителният съвет на ДФ „Земеделие“ утвърди годишен финансов ресурс за 2019 г. в размер на 5 500 000 лв. по схемата за държавна помощ „Помощ за компенсиране разходите на земеделски стопани, свързани с изпълнение на мерки по Националната програма за контрол на вредителите по трайните насаждения през зимния период“.

Целта на помощта е ограничаване на загубите от разпространяването на зимуващи вредители по трайните насаждения. Предстои да бъдат изготвени указания за кандидатстване, съобщиха от разплащателната агенция след заседанието вчера на УС на ДФЗ.

На него бе одобрено и отпускането на 100 000 лева за сертифициране на стопанствата в сектор „Плодове и зеленчуци“ по стандарта GLOBALG.A.P.“ Целта на помощта е чрез подкрепа на земеделските стопани за въвеждане на стандарта GLOBALG.A.P., да се оптимизира процесът по производство на качествени селскостопански продукти в сектор „Плодове и зеленчуци“, да се намали използването на химически суровини и да се сведе до минимум вредното въздействие върху околната среда на земеделските операции.

Подпомагането е насочено към малки и средни предприятия - земеделски стопани и към признати групи или организации на производители в сектор „Плодове и зеленчуци“ за „ново участие“ в стандарта GLOBALG.A.P. Помощта се предоставя на производителите на селскостопански продукти като годишен стимул под формата на плащане, чийто размер се определя в съответствие с размера на т.нар. „постоянните разходи“.

Задължителен краен резултат за предоставяне на подпомагане, е получаването на валиден сертификат за съответствие със стандарта GLOBALG.A.P. Предстои да бъдат приети указания за предоставяне на помощта.

Publics.bg

✓ **Публикувани препоръки за бъдещи социални и хуманитарни изследвания в енергетиката**

„Хоризонт Европа“ е програмата за финансиране на научните изследвания в Европейския съюз в периода 2021 г. – 2027 г. с бюджет близо 100 млрд. евро. Програмата ще продължи традицията за набиране на предложения в тематични области, сред които и енергетиката.

Резултатите от социалните и хуманитарните изследвания (икономика, социология, психология и т.н.) в областта на енергетиката са основополагащи за разбирането и посрещането на предизвикателствата пред енергийната политика. Тези резултати обаче са ограничени и рядко се взимат предвид при изготвянето на политиката.

С преодоляването на тези проблеми се занимава над 10 000 експерти, ангажирани в дейностите на финансираните по програмата Хоризонт 2020 на ЕС проект SHAPE ENERGY, в рамките на който бе разработен т.нар. „Дневен ред за изследвания и иновации“. Документът описва седем принципа, очертаващи действията, които финансови институции, политици и изследователи следва да предприемат, за да се засили ролята на социалните и хуманитарните изследвания в енергетиката в периода след 2020 г., най-вече в предстоящата програма „Хоризонт Европа“. Тези принципи са:

- Отделяне на по-голямо финансиране за изследвания в областта на социалните и хуманитарните науки в енергетиката;
- Интегриране на основните социални и хуманитарни аспекти в техническите енергийни проекти, свързани с обществени предизвикателства;
- Изрично посочване на засегнатите социални и хуманитарни дисциплини в обявите за набиране на предложения по „Хоризонт Европа“ в областта на енергетиката;
- По-активно привличане на оценители на енергийни проекти с експертиза в социалните и хуманитарните науки;
- Изискване за включване на социални и хуманитарни изследвания в основната концепция на проектите, а не единствено в частта за повишаване на ефекта им (т.е. като придатък в края им);
- Извършване на социалните и хуманитарните изследвания в областта на енергетиката от лица с подходящо образование и обучение;
- Отчитане на качествени индикатори при мониторинга на успешното интегриране на социалните и хуманитарните изследвания в проектите.

✓ Всички фирми трябва да декларират действителните си собственици до 31 май

Информацията кой стои зад офшорките ще бъде налична и публично достъпна в Търговския регистър

Всички юридически лица или други правни образувания в България трябва да декларират действителните си собственици до 31 май. Това задължение възникна още през миналата година с приемането на Закона за мерките срещу изпирането на пари (ЗМИП), като първоначалният срок беше отложен заради липсата на готовност на правилник за прилагането му. С обнародването на 8 януари правилник, в който се съдържат и образци на декларациите, отпада и тази пречка, като така вече от 1 февруари трябва да започне кампанията по деклариране на действителните собственици. Дотогава Агенцията по вписванията трябва да е осигурила възможност за вписване на данните в Търговския регистър, в регистъра на юридическите лица с нестопанска цел и в регистър БУЛСТАТ.

Това е само един аспект от ЗМИП, който вменява и много повече изисквания към задължените по него лица - пространен списък, включващ държавни органи и регулатори, финансови институции и платежни оператори, но достигащ и до политически партии и спортни клубове. Частта с действителните собственици обаче засяга практически всяка фирма в страната. Декларираните данни трябва да са публично достъпни, каквото е изискването на последната редакция на европейската директива за противодействие на прането на пари, която се транспонира чрез ЗМИП.

За публичната видимост имаше известни спекулации, тъй като в българския закон единствено се посочва, че пряк достъп се предвижда за дирекция "Финансово разузнаване" на ДАНС, Българската народна банка, Комисията за финансов надзор и други компетентните държавни органи, както и задължените лица по закона, но само в рамките на извършването на комплексна проверка на клиентите им в съответствие с изискванията на ЗМИП. Текстът на директивата обаче е категоричен, че всички членки трябва да гарантират достъп и на "всеки член на широката общественост".

Какво трябва да се впише

Законът и съответно образците на декларациите предполагат да се разкрият на първо място идентификационните данни за действителните собственици - физически лица. Това включва имена, гражданство, ЕГН или дата на раждане за чуждестранни граждани, както и държавата на пребиваване, ако е различна от България. Освен това ще трябва да се разкрият и данни за юридически лица по веригата на собственост, чрез които пряко или непряко се упражнява контрол. А също така и непребиваващите в страната ще трябва да предоставят и данни за постоянно пребиваващо физическо лице за контакт, както и нотариално заверено съгласие от него за това. При промени и те ще трябва съответно да се декларират новите обстоятелства.

За повечето фирми с ясна собственост и такава, в която не се стига до чуждестранни лица, декларацията ще е по-скоро формалност. Същевременно обаче за редица компании, включително и такива от публичен интерес, собствеността опира до офшорни зони или до номинални собственици, като така реално кой ги контролира остава неясно за публиката, а дори и за държавни органи, които са в преки отношения с тях.

Последният нашумял такъв случай беше около концесионера на ски зоната в Банско "Юлен". Въпреки дългогодишните запитвания кой е краен собственик на компанията различни органи, включително и Министерството на околната среда и водите, така и не даваха отговор на въпроса. През декември 2018 г., след приемането на ЗМИП, като такъв се декларира ски легендата Марк Жирардели. В следващите месеци той ще трябва да направи това и по реда на закона и правилника. Освен за борбата с пране на пари информацията за действителната собственост може да е полезна и за ограничаване на непозволени сделки по финансиране на свързани лица от банки, пенсионни фондове и др., въпреки че и досега за финансовите институции имат задължения да идентифицират и декларират пред регулаторите краен бенефициарен собственик.

Кои са действителни

Според ЗМИП действителен собственик е "физическо лице или физически лица, което/които в крайна сметка притежават или контролират юридическо лице или друго правно образувание, и/или физическо лице или физически лица, от чието име и/или за чието сметка се осъществява дадена операция, сделка или дейност". То или те трябва пряко или косвено притежават достатъчен процент от акциите, дяловете или правата на глас, включително посредством държане на акции на приносител, или посредством контрол чрез други средства. Като индикативен за притежание за деклариране е посочено 25% дялово или акционерно участие.

Тук има специално изключение за публичните дружества, които се подчиняват на изискванията за оповестяване в съответствие с правото на Европейския съюз или на еквивалентни международни стандарти, и съответно се приема, че осигуряват адекватна степен на прозрачност по отношение на собствеността. Така че явно когато собствеността опре до борсова компания разкриването на краен собственик ще спре до нея.

"Не е действителен собственик физическото лице или физическите лица, които са номинални директори, секретари, акционери или собственици на капитала на юридическо лице или друго правно образувание, ако е установен друг действителен собственик", гласи още законовият текст.

По отношение на различни форми на доверителна собственост, каквито има в чужди юрисдикции (като тръстове, попечителски фондове, фондации и т.н.) също има изискване да се посочат като действителни собственици учредител, доверителен собственик, пазител, бенефициер и "всяко друго физическо лице, което в крайна сметка упражнява контрол над доверителната собственост посредством пряко или косвено притежаване или чрез други средства".

Дефиницията за контрол също е максимално разширена. Стъпва се на тази в Търговския закон, но се "и всяка възможност, която, без да представлява индикация за пряко или косвено притежаване, дава възможност за упражняване на решаващо влияние върху юридическо лице или друго правно образувание при вземане на решения за определяне състава на управителните и контролните органи, преобразуване на юридическото лице, прекратяване на дейността му и други въпроси от съществено значение за дейността му".

Освен това се приема и че ако след като са изчерпани всички възможни средства, не може да се установи действителен собственик или когато съществуват съмнения, че установеното лице или лица не е действителният собственик, за "действителен собственик" се счита физическото лице, което изпълнява длъжността на висш ръководен служител.

С ежемесечна санкция

Въпреки че подаването на декларация не изглежда особено голяма административна тежест, нарушаването на този член може да се окаже скъпо. Санкцията е от 1 до 10 хил. лв. за юридически лица или еднолични търговци. Но освен това е предвидено, ако и след това наказание не бъдат заявени за вписване данните, глобата да се начислява всеки месец до заявяване на вписването.

[Cross.bg](#)

✓ Темите и гости в ефира днес

БНТ, „Сутрешен блок“

- Политически пъзел. От Брюксел до София - как се подрежда политическият пъзел
- Спешна помощ. Лекарство за проблемите на Спешна помощ - кое е то?
- Столицата и парите. За какво ще стигнат парите на София през 2019-та
- В името на името. В края на спора: Република Македония в очакване на новото име
- Сурва в Перник. На живо от Перник: градът в очакване на кукерските игри.

БТВ, "Тази сутрин"

- Защитени ли бяха интересите на българските превозвачи след големия протест пред Европарламента? - на живо от Брюксел разговори с български евродепутати и представители от бранша в студиото
- Нагласи - Кои партии ще изпратят евродепутати и каква е разликата в подкрепата между ГЕРБ и БСП?
- „Чети етикета“ - за какво трябва да внимаваме при закупуването на електронни винетки?
- Новите изтребители - защо АБВ поиска отмяна на процедурата за избор - в студиото Румен Петков
- На живо от Войводиново - как продължават протестите в подкрепа на пребития командос?
- Снежен капан - след обилните снеговалежи - има ли откъснати населени места ?

Нова телевизия, „Здравей България“ с изнесено студио в Пловдив

- Как стартира най-важното културно събитие за Европа през тази година, Европейска столица на културата 2019
- Скандалът с незаконното гето - заселвали ли са от ВМРО избиратели във Войводиново?
- Жертви на измамници - как жева и дете поданаха в нова телефонна схема за измама? - говори полицията
- Абсурден случай - как мъж с увреждане остана без пенсия, заради забавено от пощата писмо?

✓ Събития в страната на 11 януари

София.

- От 09.00 часа Народното събрание ще проведе пленарно заседание.
- От 12.00 часа пред Министерския съвет е насрочен протест под надслов „Време е!“ против увеличението на цените на продуктите, горивата, данъка на МПС, политическата мафия и др.
- От 14.00 часа заместник-кметът на София доц. д-р Тодор Чобанов ще провери работата по аварийното укрепване на Царските конюшни.

***

Добрич.

- От 16.00 часа в сградата на Община град Добрич в Голямата заседателна зала ще се проведе публично обсъждане на проекта за бюджет на Общината за 2019 г.
- От 18.00 часа до 20.30 часа във фойето на Младежкия център ще се проведе инициативата „Да общуваме реално, а не виртуално“ - настолни игри.

***

Свищов.

- От 16.30 часа ще бъде открит Туристически информационен център. От 17.00 часа от къщата музей на Алеко Константинов до паметника на Алеко в Градската градина ще се състои факелно шествие. От 18.00 часа в салона на Първо българско народно читалище „Еленка и Кирил Д. Аврамови“ ще се проведе празничен концерт на Държавна опера-Русе.

***

Стрелча.

- От 11.30 часа на пл. „Дружба“ ще започнат тържествата по повод 141 години от Освобождението на Стрелча. В изложбената зала на Историческия музей в Стрелча в 11.45 часа ще бъдат представени изложба и филм, посветени на Освобождението на Стрелча.

[Profit.bg](#)

✓ Съдбата на долара ще е ключова за финансовите пазари през 2019 г.

Посоката, в която ще се движат финансовите пазари през 2019 г., до голяма степен ще зависи от съдбата на щатския долар, пише The Economist. В момента той изглежда надценен спрямо повечето водещи световни валути, но евентуалното обръщане на тази тенденция е обвързано с много фактори.

През 2018 г., на фона на рязкото увеличаване на волатилността на пазарите по целия свят, "зелените пари" добавиха 7% към стойността си, измерена спрямо кошница от най-търгуваните световни валути. Поскъпването на долара спрямо паричните единици на най-развитите държави беше с 4 на сто.

Един от водещите принципи на валутните пазари обаче гласи, че това, което поскъпва, рано или късно ще падне отново до средните си нива в дългосрочен план.

Американската валута действително изглежда надценена, ако се вземат предвид стандартните модели за сравнение. Един от тях е т. нар. "БигМак индекс", изчисляван от The Economist. Той е базиран на паритета на покупателната способност и измерва разликите в цената на популярния сандвич на различните места по света, обърната в долари.

Идеята е, че ако в Москва бигмакът струва 110 рубли (или около 1.65 долара), а в Ню Йорк цената му е 5.58 долара, рублата е подценена с около 70% спрямо "зелените пари". В Швейцария пък същият сандвич струва 6.50 франка (6.62 долара), което означава, че франкът е надценен спрямо долара с 19 на сто.

Индексът се базира на допускането, че цената би трябвало да се стреми към уеднаквяване и достигане на средната си "равновесна стойност" навсякъде, тъй като съставките и начинът, по който се приготвят сандвичите, са идентични, независимо от географското положение.

Разбира се, този модел има редица недостатъци и съвсем не е прецизен инструмент за оценка на валутните курсове, но дава най-обща представа за това какво може да се купи с един долар на различните места по света.

Бигмак индексът показва и друга интересна зависимост - повечето валути в момента са много по-подценени, отколкото преди шест месеца, пише още изданието. С един долар сега можете да си купите с 35% повече аржентински песос и с 14% повече турски лири.

От тази гледна точка, повечето експерти правят извода, че отгук нататък е много по-вероятно курсът на долара да върви надолу, отколкото да продължи да се повишава.

Големият въпрос е по какъв начин ще се случи това обръщане на тренда.

Забавянето на икономическия растеж в Съединените щати със сигурност би оказало негативно влияние върху валутата. Миналата година един от основните двигатели на американската икономика бяха данъчните облекчения, но техният ефект постепенно ще отслабва.

От друга страна, повишаването на лихвените равнище от страна на Федералния резерв ще тежи все повече върху растежа. Ниската цена на петрола също е ключов фактор. Тя се отразява зле на инвестициите в американските шистови находища, но е добре дошла за големите вносителите на "черното злато" от Европа и Азия.

Капиталовите пазари в САЩ също изглеждат доста надценени. Технологичните компании, които бяха в основата на рязкото повишение на борсовите индекси през последните години, вече не изглеждат неувязими.

Според The Economist, продължителният цикъл на непрекъснат растеж на американската икономика е на път да приключи, а с това ще пострадат и позициите на долара.

Никой обаче не може да каже кога точно ще се случи това. Валутният стратег NatWest Markets Мансур Мохи Удин откроява три предварителни условия, които трябва да бъдат изпълнени, преди да може да се говори за обръщане на позитивния доларов тренд.

Първото е Федералният резерв да направи "пауза" в повишаването на лихвите. Този момент не е далеч, защото управителят на институцията Джером Пауъл загатна в началото на годината, че не е изключено известно забавяне в темповете на затягане на монетарната политика.

Второто условие е да се намери решение на търговския конфликт между САЩ и Китай. По тази точка също има известен напредък, тъй като преговорите между двете държави бяха възобновени на експертно ниво.

Третото условие обаче е свързано с ускоряването на растежа в еврозоната, което би оказало силна подкрепа на еврото. Икономическите данни от Стария континент обаче все още изглеждат доста слаби.

Освен това лихвите в САЩ може и да спрат да се повишават толкова бързо, колкото досега, но така или иначе те си остават доста по-високи от тези в Европа и Япония. А това означава, че за пазарните участници е по-изгодно да държат долари, отколкото други нисколихвени валути.

Откъде може да дойде промяната?

Според експертите, цитирани от The Economist, са възможни два най-обща сценария. Първият от тях предвижда разсейване на тъмните облаци, надвиснали над световната търговия и сваляне на напрежението между враждуващите лагери.

Данъчните облекчения и монетарните стимули ще започнат да дават резултати в Китай и да стимулират частните инвестиции, което автоматично ще се отрази и на останалите водещи икономики в Азиатско-тихоокеанския регион. Това би се отразило позитивно и на еврозоната, която е чувствителна към настроеността на развиващите се пазари, тъй като те са една от важните експортни дестинации за европейските компании.

При подобно развитие на нещата, доходностите по европейските облигации ще започнат да растат в очакване на по-високи лихви, докато в САЩ те постепенно ще се понижават, усреднено с намаляването на рисковите премии. Тези процеси ще доведат и до поскъпване на еврото спрямо долара.

Постигането на договорка между Великобритания и ЕС и осъществяването на "плавен" брекзит ще окаже подкрепа на британския паунд. Капиталовите потоци ще започнат да се връщат на развиващите се пазари в търсене на по-добра възвръщаемост, а капиталовите пазари отново ще поемат във възходяща посока (особено тези извън САЩ). Ако тези предвиждания се сбъднат, инвеститорите ще си отдъхнат с облекчение и ще се почувстват отново като през 2017 г.

Има обаче и втори сценарий, който далеч не е толкова оптимистичен, пише The Economist. Той също предвижда свиване на "пропастта" между темповете на растеж в Съединените щати и останалия свят, но основният фактор за това няма да бъде съживяването на глобалната икономика, а предстоящата американска рецесия.

Търговските конфликти ще ескалират, а финансовите стимули от данъчните облекчения в Китай няма да бъдат инвестирани, а ще бъдат спестени за "черни дни". Това ще повлече надолу и останалите развиващи се пазари, икономическото възстановяване в Европа ще бъде възпрепятствано от слабия износ, а разпродажбите на рискови активи ще продължат.

При този сценарий също се очаква доларът да поевтинее, но най-вече срещу традиционните "инвестиционни убежища", като японската йена и швейцарския франк. Еврото ще остане слабо, а липсата на инвестиционни алтернативи ще увеличи цената на златото.

Дали световната икономика ще тръгне по пътя на първия или на втория сценарий, или пък ще се оформи някакъв "среден вариант", зависи в най-голяма степен от случващото се в Китай, пише The Economist.

Постигането на евентуална сделка между Пекин и Вашингтон ще даде силен тласък на развиващите се пазари, както и на техните валути. Курсът на "зелените пари" спрямо паричните единици на развитите държави пък е обвързан най-вече със скоростта на забавянето на американската икономика.

Ако сригът е внезапен, доларът ще падне спрямо йената, но ако е плавен, "зелените пари" ще се обезценят спрямо еврото. Начинът, по който доларът ще отстъпи от върха, ще зависи от много събития, но от друга страна, сам по себе си ще бъде решаващ за развитието на глобалната икономика.

Експертите на J.P. Morgan съветват своите клиенти да се застраховат, попълвайки част от портфейлите си с традиционните "спасителни активи", като йената, швейцарския франк и златото. Историята показва, че те демонстрират устойчивост, когато нещата тръгнат "на зло".